

her gjennemført Frihandelsprincipet, som, efter det ærede Medlems Mening, er uforeneligt med en Toldgrændses Bestaaen. Med Hensyn til de øvrige Øtringer, der faldt fra den ærede Rigsdagsmand, da vil jeg tildeels komme til at bevare dem ved at henvende mig til, hvad der igaar blev fremsat fra de to høitærede Ministres Side.

Den høitærede Finantsminister har i Enkeltighederne gjennemgaaet den Betænkning, der fra Udvalgets Side er fremlagt, og han har derved bragt mangfoldige Spørgsmaal paa Bane. Jeg tør ikke love Thinget, at jeg skal gaae ind paa alle disse Enkeltigheder, fordi der mulig er undsluppet mig en og anden vigtig Bemærkning under den lange Tale, som vi hørte; men jeg skal stræbe, saavidt jeg formaaer, at følge ham med Hensyn til alle Hovedpunkterne. Den høitærede Finantsminister bemærkede, at det ikke var ganske rigtigt, naar Udvalget havde sagt, at Regjeringens og Udvalgets Tanke forsaavidt var den samme, og at Udvalget ikke bestred den Tanke, der laa til Grund for Lovudkastet. Men hvad er det da for en Tanke, der ligger til Grund? Er det ikke den Tanke, at Toldgrændsen skal forlægges til Elben? og er det ikke denne Tanke, som Udvalget udtryffeligt har erklæret, at det ikke vil bestride. Nu kan vel den høitærede Finantsminister sige: ja, men, idet man ikke vil antage denne Lov i dens Heelhed og den sieblikkelige Forlæggelse af Toldgrændsen, saa bestrider man det, der er det Væsentligste ved Tanken. Dette er imidlertid næppe rigtigt. Naar en Mand vil bygge et Huus, og raadfører sig med en Bygmester, og Bygmesteren erklærer, at det er en fornuftig og god Tanke, men at han dog skal vente en Stund og betænke sig, og see Forholdene an, inden han strider til Udførelsen, saa har han ikke bestridt Tanken, men han har kun bestridt den sieblikkelige Udførelse af Tanken. Det er Udførelsen og Udførelsesmaaden, vi have bestridt i dette Udkast, og intet Mere. Det maa jeg gjøre gjældende; thi det er Hovedanskuelsen, der gaaer igjennem Udvalgets Indstilling og dens Motivering. Begge de høitærede Ministre, der talte igaar, have med Klarhed og Stykke fremhævet Regjeringens Anskuelse, og

forsaavidt maae vi være dem Tak skyldige, fordi vi nu maae forstaae Meget, som fra Regjeringens Standpunkt tidligere maafee kunde være os noget uklart. Den høitærede Finantsminister synes i en lidt spøgende Tone at tale om den Deel af Udvalgets Betænkning, hvori der fremhævedes, at der er Sandsynlighed for en tydfst Eenhed, større eller mindre, med Hensyn til det Forhold, der her er under Dmtale. Jeg kom, ved at følge hans Tale, til at tænke paa, hvor ofte det Ord maa findes, at man er saare tilbøielig til at see Tingene, ikke som de ere, men som man ønsker, at de maatte være. Det synes naturligt, det faaer næsten en fædrelandsfindet Character, naar man lader haant om og erklærer for ufornuftigt det, der gaaer mod vore Anskuelse, navnlig naar det synes at krænke vor nationale Selsølelse. Det synes saa naturligt at spotte over disse tydfste Enheds-Bestrebelse, hvorfor vi kun kunne have ringe Sympathie; men, mine Herrer! det gjælder at opfatte Forholdene og ikke at overse dem (Hør! — Escherning: Det gjælder det!). Der var en Tid, da man saae Mænd, og af dem findes nogle her i Salen, som optraadte mod Schleswigholsteinismen, da næsten Ingen troede paa dens Farer. Med Fornøielse skal jeg i saa Henseende optræde som Vidne for det ærede Medlem af Forsamlingen, der igaar fordrede at blive anerkjendt som en af de Første, der henlede Opmærksomheden paa de Farer, der truede. Gud give jeg kunde see ham med hans magtige Kraft i den samme Række nu som dengang, da hans Ord ikke havde den Betydning som nu; desværre lyde hans Ord for Tiden anderledes (Escherning: Accurat det samme, men Tingene ere anderledes!). Den Tid, jeg sigter til, ansaaes det ikke som Fædrelandsfind men som Uforstandighed, som Fanatisme, stundom som en Forbrydelse, at henlede Opmærksomheden paa de store Farer, der truede os. Man vilde afvise dem, man vilde ikke høre Tale om dem, man sagde, det var kun at fremkalde Splid og Forvirring i Staten ved at sætte Borgere op imod Borgere. Den Tid kom, da Huset stod i lys Lue, fordi man ikke var beredt paa Faren, førend det var for sildigt. Saa gaaer det for Dieblikket, naar der tales